

Ètica de la docència.

Inspira amb el teu exemple

Intimitat

Miquel Reguant
Metge de capçalera jubilat
Grup ètica camfic

Conflictes d'interès **Miquel Reguant**

CONCEPTE	CONFLICTE
Lligams amb entitats que han donat suport econòmic a les activitats del grup d'ètica (darrers 3 anys)	Retribució d'algunes classes (camfic)
Lligams (econòmics o altres) amb entitats que tenen interès en les activitats del grup d'ètica (darrers 3 anys)	Metge de capçalera de l'ICS (jubilat) Editor de Diaris de trinxera Redacció d'algun article per a FMC i AMF
Lligams financers de la família directa relacionats amb el grup d'ètica	Cap
Associacions no financeres amb altres entitats que siguin rellevants per les activitats del grup d'ètica	Soci d'Intermón, Medicus Mundi, Metges sense fronteres, Càrites, Òmnium Cultural Afiliat a CCOO , Adherit a ICV

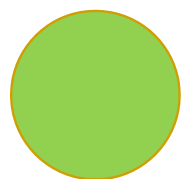
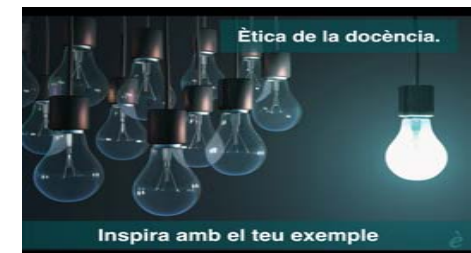
Cas per comentar

El Miquel és un tutor i presenta a la sessió clínica de l'equip docent el següent cas per il·lustrar una revisió sobre la fibril·lació auricular:

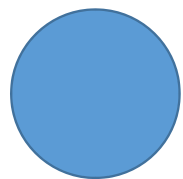
- La Joana Puigdevall va presentar un quadre de fibril·lació auricular de sobte, que persistia quan ve al Centre. Els seus antecedents són:
  - Viu sola
  - Fumadora
  - 2 fills, 2 IVE
  - HTA
  - No cardiopatia

La sessió continua debatent actitud terapèutica i revisió de les guies

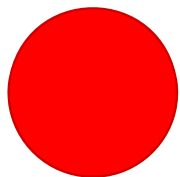
Ha fallat alguna cosa?

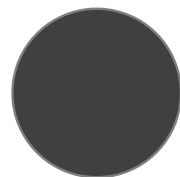
- El tutor ha fet una bona exposició dels antecedents del cas

- El tutor ha donat dades (fills, IVE,...) que no caldrien per al debat del cas

- El tutor no aporta dades analítiques, ni ECG, falten dades

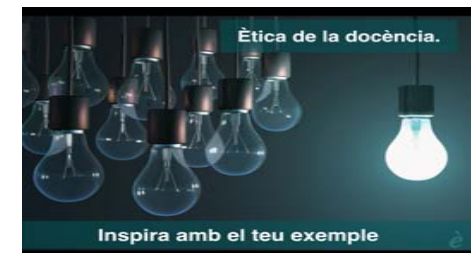
- Altres

Intimitat

Un dret sovint en risc

Definicions

- **1 f.** [LC] Qualitat d'íntim. *La intimitat d'una confessió.*
- **2 1 f.** [LC] Amistat íntima. *Això enforteix la nostra intimitat.*
- **2 2 f.** [LC] Àmbit privat d'una persona, d'una família, d'una parella, etc. *En la intimitat de les parelles, no t'hi posis.*
- **3 f.** [LC] [usat generalment en pl.] Acció o expressió, privada, confidencial, entre persones lligades per vincles estrets. *No cal que vagis escampant les nostres intimitats.*

Per què l'hem de protegir?

RESPECTE

...respectant la seva dignitat, el seu dret a decidir, la seva intimitat i guardant secret de la informació que conec de la seva persona

LLEIALTAT

...donant-li informació clara i sincera dels seus problemes de salut, les opcions, riscos i beneficis previsibles i el meu consell, atenent les seves necessitats i creences

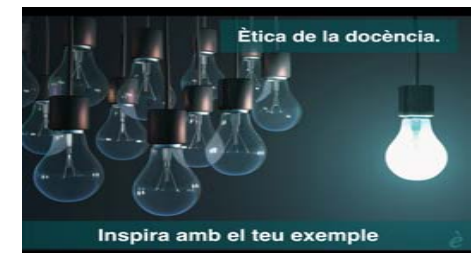
CONFIANÇA

La confiança és un pilar de la relació assistencial, si no hi ha respecte ni lleialtat, no generarem confiança

Tenim normes que la protegeixen?

CONSTITUCIÓ ESPANYOLA

- Article 18:

- - 1. Es garanteix el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge...
- - 3. Es garanteix el secret de les comunicacions i, especialment de les postals, telegràfiques i telefòniques, excepte en cas de resolució judicial.
- - 4. La llei limitarà l'ús de la informàtica per tal de garantir l'honor i la intimitat personal i familiar dels ciutadans i el ple exercici dels seus drets.
- També es va pronunciar en aquest sentit el Tribunal Constitucional l'any 1993, parlant de "llibertat informàtica" com la llibertat de l'individu a prestar la seva informació personal de manera arbitrària. Imposa a qui tracti aquesta informació l'obligació de fer-ho amb el consentiment de l'afectat.

Tenim normes que la protegeixen?

CODI DEONTOLÒGIC

- 11. El metge, en tota actuació professional, i especialment en les exploracions diagnòstiques i tractaments, ha de vetllar perquè el dret del pacient a la intimitat sigui escrupolosament respectat.
- 29. El metge té el deure de respectar el dret de tota persona a la seva intimitat amb el ben entès que **els límits d'aquesta sols pot fixar-los l'interessat**. Per tant, el metge, tret de l'exprés consentiment del pacient o per desig d'aquest, no ha de permetre que persones estranyes a l'acte mèdic el presenciïn, sense una raó considerada justificada.

Tenim normes que la protegeixen?

CARTA DRETS I DEURES (GENERALITAT JUNY 15)-1

- 4.1.1 Dret a preservar la privacitat i la intimitat de la persona.
- Allà on la persona sigui atesa, té dret que se li asseguri un espai de privacitat i intimitat. El procés d'atenció (exàmens de diagnòstic, consultes, tractaments mèdics o quirúrgics, cures, activitats d'higiene, altres actuacions sanitàries, exploracions, etc.) s'ha de fer respectant elements bàsics de la intimitat (acústica-visual), facilitant roba i un espai adequat per canviar-se, així com limitant l'accés dels professionals i d'altres persones als estrictament necessaris. Igualment, s'ha de preservar la intimitat, al màxim possible, durant els trasllats dins del centre sanitari o entre diferents centres d'atenció o al domicili de la persona.

Tenim normes que la protegeixen?

CARTA DRETS I DEURES (GENERALITAT JUNY 15)-2

- 4.1.2 Dret a la confidencialitat de la informació.
- La persona té dret que la informació relativa a les dades dels actes sanitaris es mantingui dins del secret professional estricte i del dret a la intimitat. Això és especialment important en aquell tipus de dades que són més sensibles: les relatives a la pròpia salut, les creences, l'herència genètica, l'adopció, les malalties infeccioses, les relacions familiars i socials, ser subjecte de maltractaments, etc.
- **L'accés a les dades només el poden tenir aquells professionals sanitaris relacionats directament amb l'atenció de la persona, i no es poden facilitar a altres professionals o familiars o persones vinculades sense l'autorització de la persona interessada.**

Pot renunciar el pacient als seus drets?

Sí, però...

...Nosaltres no podem deixar de
banda el nostre deure de guardar
secret

Però, és fàcil?

Riscos clàssics

- Telefonades que interrompen la consulta
- Companys que entren a la consulta
- Consultes que s'acaben o comencen al passadís
- Interrogatoris al taulell
- Manca de cortines
- Papers amb informació confidencial visibles
- Informació innecessària en les sessions clíniques

Però, és fàcil?

Espais on el risc s'incrementa

- Taulell
- Espais d'urgències
- Sessions clíniques

Però, és fàcil?

Riscos que també són un clàssic

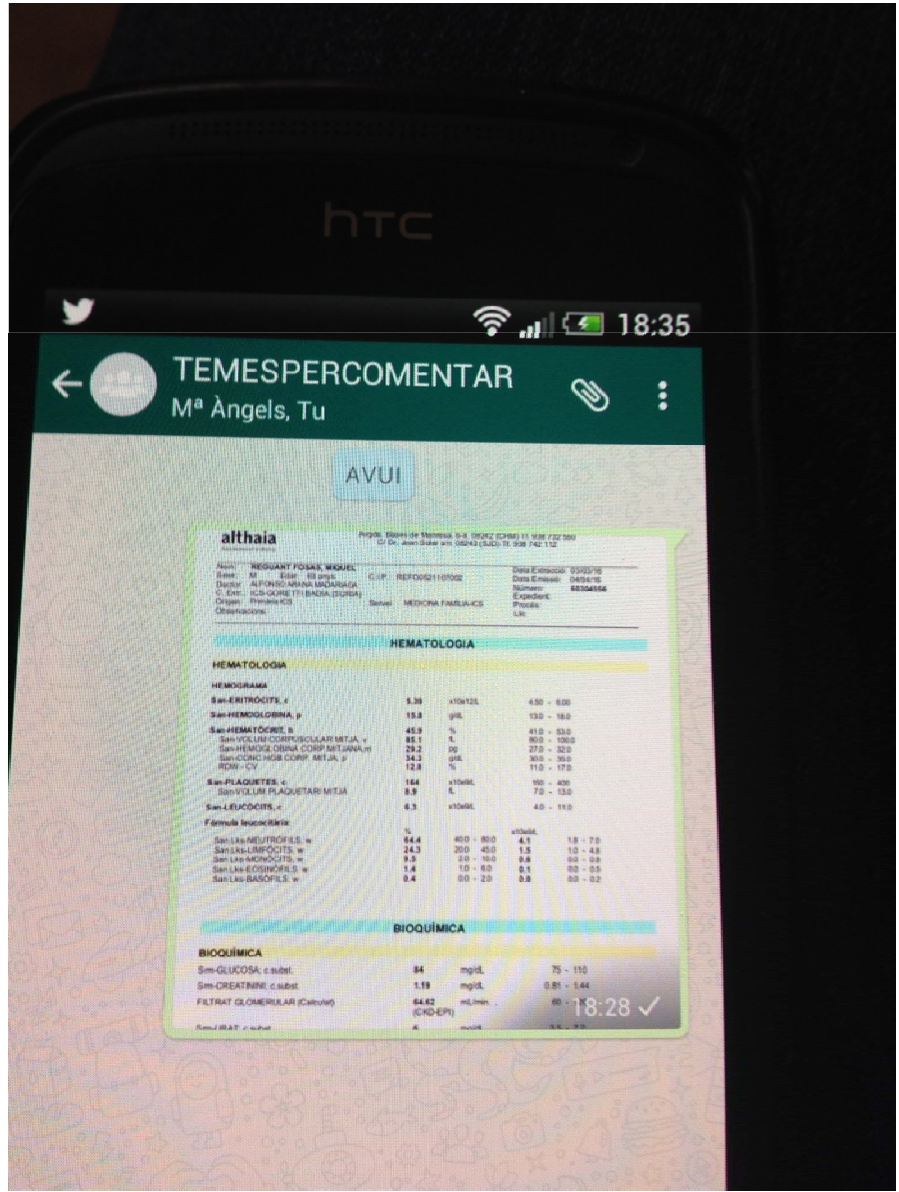

- Ordinadors oberts i visibles amb informació que no és del pacient
- **Ctrl** C o X **Ctrl** V (en els informes, a la història,...)
- Estudis amb informació no anonimitzada
- Tertúlia a la sala de cafè

Però, és fàcil?

Alguns riscos més nous

Però, és fàcil?

Riscos a considerar en la docència

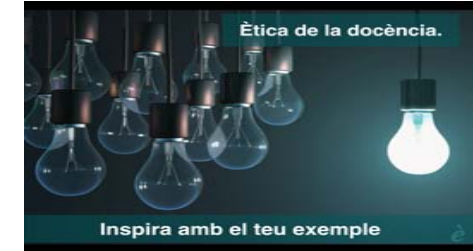
- **Respecte a l'autonomia del pacient (respecte a la seva intimitat)**
  - Vol o no vol el resident?
  - El permís és per a tot i per sempre?
  - Consulta de les seves dades fora de la visita
  - Treballs de recerca

Llistat de pacients. Codi malaltia: X5475

- Mireia Closa
- Pere López
- Joan Garcia
- Miquel Serra
- Pau Fernàndez
- Alba Roca
- Gemma Mas
- .....

Llistat de pacients codi malaltia: X5475

- Carles Puigdemont
- Oriol Junqueras
- Inés Arrimadas
- Carme Forcadell
- Xavier García-Albiol
- Miquel Iceta
- Anna Gabriel
- Lluís Rabell
- Lluís Llach
- Neus Munté

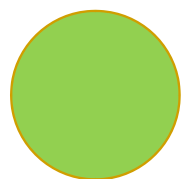
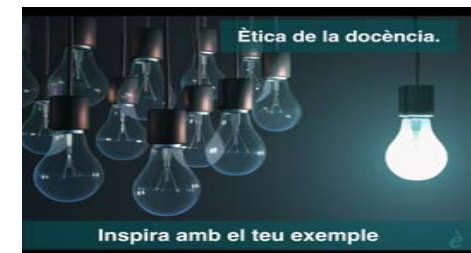
Cas per comentar

El Miquel és un tutor i presenta a la sessió clínica de l'equip docent el següent cas per il·lustrar una revisió sobre la fibril·lació auricular:

- La Joana Puigdevall va presentar un quadre de fibril·lació auricular de sobte, que persistia quan ve al Centre. Els seus antecedents són:
  - Viu sola
  - Fumadora
  - 2 fills, 2 IVE
  - HTA
  - No cardiopatia

La sessió continua debatent actitud terapèutica i revisió de les guies

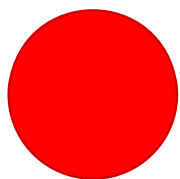
Ha fallat alguna cosa?

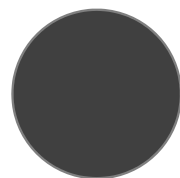
- El tutor ha fet una bona exposició dels antecedents del cas

- El tutor ha donat dades (fills, IVE,...) que no caldrien per al debat del cas

- El tutor no aporta dades analítiques, ni ECG, falten dades

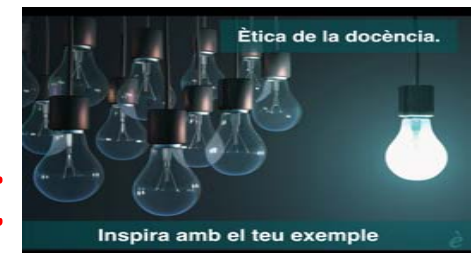

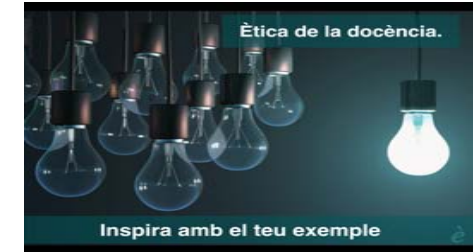
- Altres

Alertes: punts calents on estar a l'aguait

- Taulell
- Sessions
- Ordinador
- Papers
- Urgències
- Portes
- Interrupcions
- Relacions pacient-tutor-resident

Algunes recomanacions-1

(De l'esborrany del document Bones pràctiques del metge de família)

... Demana consentiment per realitzar exploracions físiques i complementàries després d'explicar la raó per la qual convé fer-les i en què consisteixen, evita forçar el pacient a acceptar-les i sap donar-li temps per a la reflexió.

... Evita preguntar detalls que no aportin informació rellevant per les decisions clíniques i que puguin violentar la intimitat del pacient.

... Si li és possible, ofereix que un altre professional es faci càrrec d'una consulta o exploració que violenti la intimitat del pacient.

... Si treballa en un entorn d'història clínica compartida, s'assegura que el pacient coneix i accepta que hi consti tota la informació que serà visible per altres companys.

... Demana consentiment per consultar un altre company o especialista, tenint sempre cura de desvelar només les dades imprescindibles.

Algunes recomanacions-2

(De l'esborrany del document Bones pràctiques del metge de família)

- ... No dona informació de pacients competents a terceres persones sense consentiment, i informa al pacient del seu dret a reservar o revelar la informació sobre la seva salut, sigui el que sigui que li demani.
- ... No parla dels pacients en un lloc públic ni amb persones no implicades en la seva atenció, ni comenta detalls irrelevantes de les persones, el seu entorn o el seu domicili. ... No cedeix dades clíniques dels pacients per a la recerca ni la docència sense el seu consentiment i respecta les seves decisions, que no influiran en la seva atenció clínica.
- ... Ensenya a les persones en formació a respectar les creences del pacient, la seva dignitat i intimitat, la confidencialitat i el deure de secret.
- ... Si fa docència, informa sobre la presència de residents o altres professionals en formació i demana el consentiment del pacient per la participació d'aquests en la seva atenció.